

די שיעים פארהאט

אנפארטייאישעס אָרנא פֿיר פּאָליטיק אונד יידישע אינטערעסען.

Előfizetési árak: Egész évre" 8 frt, félévre 4 frt, negyedévre 2 frt. פּרענוועיאַרנאָם-פּרייז דעם בלאטטעס: פֿיר עטליכע מאָנאַטן: נאַנצאַהרונג 8 נולד, האַלבאַהרונג 4 נולד, פּערעטליאַהרונג 2 נולד. פֿיר דאָס יאָרהאַנד: נאַנצאַהרונג 10 נולד, האַלבאַהרונג 5 נולד, פּערעטליאַהרונג 2 נולד. 50 ק	פּרענוועיאַרנאָמעלעזע זיך ווי אַלע זענענען זינד צו ריכטען אן דיא רעדאַקצאַן דעם "יידישעם פּאָליטיקלאַט" בודאַפּעסט, וואַרשאַף.	Megjelenik hetenkint 3-szor: hétfőn, szerdán és pénteken. ערשיינט דריימאל וואָכענטליך: מאָנאָ, מיטטוואַך אונד פּרעטעס. אַנצייגען אונד קאָנקורע פֿאַן נעמיינדען ווערדען ביליגסט בערעכענט. רעדאַקצאַן אונד עקספּערצאַן: בודאַפּעסט, וואַרשאַף.
Felelős szerkesztő: DORNBUSCH MÓR. הערעדיטעבער אונד רעדאַקטער: מ ד אָ ר נ ב ו ש.		בודאַפּעסט מיטטוואַך ד' תמוז תרנ"ב.

פֿאַרנעמט דאָס דער מאָנאַך פֿיר דיא אינטערנאַ-
 דערשע אננאָמע דער וואַלוט-פּאָליטען זיא.
 דאבייא נאָב דער קאַנג צו פּערשטענען, דאָס דיא
 נענענאַרנאָם סעסאָן דעם אָפּטערדייטשען רייכס-
 ראַטהעס נאָך לאַנגע הייערן ווערען.
 פֿאַר דער קולטוס-דעבאַטע אים
 מ א נ א מ ע ד ע ה ו י ז (ע) וויד - וויא איז
 הייענעס קלעריקאלעס בלאטט בעריכטעט - און
 קאַנפּערענץ דער ביש אָפּע אונד מאַנ-
 נאטען שטאַטפּינען אן וועלכער דיא האָדען
 נייטליכע אונד דיא אירשטאַקאַטען מאַליכט
 פּאַלעאָלאָג מיטליעדמען ווערען. עס הערשט
 קיין צווייטעל דאָרבער. דאָס אין הייער קאַנפּערענץ
 דיא רע ציפּירונגס-פּאַר אַנע צור שפּאַכע קאַמ-
 מען וויד.

(דער יידישע הויפטמאָנ מאיער)
 וועלכער אן דער אים וועלל מיט דעם אנטיסעמי-
 מישען מאַרק מאַרע, ערהאַלטענען וואַנדע נע-
 שטאַרבען אים וואַרדע אַס אָנגאַמא אן פּאַרז
 אונטער נאַכעס אַנדראָנ אינער פֿאַן שפּעטער
 מיטליעדמען עטריפּפּענען מענען צו נאָכע נע-
 טראַנען, ציראַ 30,000 מענשען פּאַלעטען דעם ליי-
 בערענע אונד אָרף דעם נאָכען לאַנגע וועג ביי
 צום פּיערדאָף בערענען זיך צווישען שפּאַליענען
 דיא טרויער וואַנען, מיט צאָהלייכען פּראַכטיגען
 קראַנצען בערעקט. דאָרנטער יענען דעם נענער-
 קאַמאַנדאַנטען דער אָפּציערע אונד צאָלינע
 דער פּאַלימענישע טילע, דיא שפּעטע דעם צו-
 נעם בילדעטען אינע קאַמאַנע אפּפּאַרעטע אונד
 דיא צאָלינע דער מיליטאַריש-פּאַליטענישע טילע.
 וועלכער דעם לייכעוואַנען טרעטען אַלס פּער-
 טער דעם קריענס מיניסטערס דעסען אָר-
 ענאַנצע אָפּציערע סטראַפּאַרע ל אָדער נע-
 ענאַנצען עקערטאַר דעם פּראַזידענטען קאַ-
 נאַה נענערלאַ באַריוס אונד אינע נאַכע אַנ-
 צאָל סענאַטאָרען, דעפּוטירע אונד אַנדערע פּער-
 זאָלינען, זאָוויא אונגעווער פּיעלע אָפּציערע.
 אָרף דעם פּיערדאָפּע היעלש דער נאַר-א-ב-
 בונד פֿאַן פּראַנקריך אינע עטריפּפּענע רעדע-
 אן דער דער מונגען דעם פּאַרצייט דעם לע-
 בען עטריפּפּענען ווענען אָפּציערע אונד אַל-
 נעמיינען טרויער-קונדענענען געדאַכטע. אַיין
 טראַכט בלייבט אונס וואַסער דער רעדער. דיא נאָכע
 וועלע פּאַנקריכס ריכטען זיך אָרף עמפּאַר מיט
 דעם אַר אַננעבאַרענען עדעלמטשע אונד אַרדער
 גערעכטיגקייט לעבען. אַיין רוף דעם שפּעטער
 דאָנא אַרס אַללען הערצען, ניי דאָס זיך דאָס נאַצי-
 נאַלע נעוואַסען מיט נאַכערע קראַפט בעטאַ-
 מיט. דער נייט דער מאַלעראַני אונד נענענאָ-
 נען אַכטונג אונס דיא נאַכע לערדען וועלכע דער
 מאַך דעם לעבען ערטהיילט. אַלס אָפּערע מאַרעס
 וויד נייט אונטישן זיך וועגן דורך דען טרויער-
 טילערע דער אַרען הישע אומהיילע. דיא פּאַנע
 פּאַנקריכס הייענע נאַרדריכע אונטערעכע
 זינגלד דער אַינטראַכט אונד ברידערליכ-
 קייט וועדער הערפּאַליטישע וויד. - דאָנע
 נייפּע נענערלאַ באַריוס אונד וואַס אַרעס
 אַללענעמיינען שפּעטער וועלכען דער מאַך דעם

אייסערטע זיך דער עקס-קאַנצלער איבער דיא אומ-
 שטאַנדע, אונטער וועלכען זיך נאָכפּאַלעק אַפּ-
 רייזי אַינס אַמט קאַמ. מיט פּאַלענען וואַרשען:
 צור צייט דאָס זיך נייט ענטפּערט דאָרף
 דענען קאַנגטע, דאָס דער קאָזער מיך נעין פּאַן
 וואַרע, שפּראַך און אַינמאַל מיט דעם קאָזער פּאַן
 דער מאַליכקייט, דאָס דער רייכסקאַנצלער אַמט
 פּערזאָנליכע פּאַן דער פּרישישע מיניסטערפּאַרזי-
 דענטשאַפט נעמערנגט ווערען קאַנגטע עטווא
 ווען אַיך טאַדט וואַרע, דאמאַלס זאָמע אַיך צום
 קאָזער, אַיך ווירדע אַרדע ראַטהען און דיא שפּעטע
 דעם פּרישישען מיניסטעריומס אינען שניידענע נע-
 געראַל צו טעלען. ביישפּעלסוויזע נאָנגע
 אַיך, וויל דער מיר געדאַרע צוערשט אינפּיעל, דען
 נאָמאַל אַפּרייזי אַבער מיין פּאַרשלאַג נאָל
 נייט הייער פּערזאָנליכקייט, אָדערען נור דעם נע-
 געראַל-סאַנע אונד דער שניידיקייט:
 בענאַנלך לעטצטערע האַבע אַיך מיך נרינדליך
 נעמישט. אַלס אַיך קאַפּריויס ערשטען רעדען
 אַלס מיניסטער-פּראַזידענט אונד רייכסקאַנצלער אים
 פּאַרלאַמענטען לאַז, און דענען ער לאַנג אונד ברייט
 אַרספּירטע, וואָס קיין מענש בעשטייטעם, דיא
 וואַסע אַיך, דאָס אַיך מיך נעמישט האַטע. וויא
 מיר נון שפּאַטער נעוואַט וואַדען אַיך האַט זיך
 דער קאָזער פּאַן דאַמאַלס קאַפּריוי פּאַן האַנגווער
 קאַמטען לאַסען אונד אָהנע מיין ווייסען
 מיט אַיך פּערהאַנדעלען. וועגן ווינדט-
 האַרסט נעוואַט האַט קאַפּריוי ווערען מיין נאָ-
 פּאַלער אָדער וויא לאַנגע דאַנע בעשטימט נעווע-
 זען, זאָ האַט דער נייט מיט מיין ע.מ. האַבע אַיך
 דעם קאַזער קאַלבע נעפּלינג. אַיך האַבע אַיך-
 סער פּאַך דעם קאָזער פּאַך נעמאַנעם דען נאָמען
 קאַפּריויס אַיך אינעם זאָלינען צוואַנציגערטונג מיט דעם
 נאָנגע אונד אַיך בענאַנלע אונטערדונג מיט דעם
 קאָזער וואַר אָהנע זיינען. לאַנגע אַיך אַיך אַנ-
 פּאַך דער קאָזער מיך רונדווען אַרפּפּאַרדען לעס
 דיא ענטלאַסונג צו ערשטען, האַט ער מיך אַנ-
 טער דען ברינדע דער שטונג מינער נעוואַנטיש
 פּאַן בערלין פּענענע אונד אַלע ע.מ. עס וואַר
 קינעטענען מיין בערדפּאַרע אונד וואַנטי וועגן אַיך
 אָפּט אַיך לאַנגע פּאַן בערלין אַבוועדע וואַר.

דיא בערלינער, נאַציאָנאַל-צייטונג מאַכט הייע-
 צו פּאַלענענע בעמערקונג: עס אַיז אַלעליך.
 נלובען מאַכען צו וואַללען אַיך דער קאָזער ביי-
 מאַרק פּאַן בערלין פּענענע אַללען האַבע. בימאַרק
 לעכטע פּאַן לאַנגע פּאַך דעם טאָדע דעם אַללען
 קאָזערס רענעמלאַסען דען נאַכעסן טהייל דעם אַיך-
 רעס און וואַרשע אָדער פּיערדריכע, עס אַיז
 הייענענע צו וואַנטיען דאָס בימאַרק זיינע פּערדעט-
 צענדע טהאַטיגקייט בענענען.
מאַנעס-נייאַנקייטען
 דער קאַנג אונד דיא וואַלוט א-
 רענולירונג) אין ברינג האַט זיינע מאַיעס-
 מאַט מערערען פּערזאָנליכקייטען נענענאָבער
 אייסערנען פּאַללען לאַסען, אַיז וועלכען הער-

דייעניגען הערען אַבאַנגעטען, דערען פּאַ-
 רענאַטיאָנאַליזאַציע אַס, וויל צו נענע נעמט, ווערען אַס נעני-
 יונג דערועלכען ערוכט, דאָמיס קינע אונטערברענגען און
 דער צונונגו דעם בלאַטטעס און אַרדעסע אַינשפּעטע.
 וויד מאַכען דיא נענערשען הערען אַבאַנגעטען, דע-
 רען פּאַרטיאָנאַליזאַציע צו נענע אַיז, זאָוויא דיא נייא
 אינטערעסענען פּאַרנאָמעראַמטען אַרדער אַינשפּעק-
 זאַס, דאָס זיא בייא דער איינצאַהלונג דיא און ספּאַראַט-
 אַנדורקן ערשענענע האַכאַנטייעסאָנען ערצאַהלונג
 אַרספּאַרעט אונד ידע" אונד דיא אַנפאַט דער
 ביינען לויפּענען ערצאַהלונגען פּאַן אונט בענאַשפּיר-
 נען קאַנגען אָרף פּעלנאָנען ווערען דיעסן אַמאַנע
 יעדעס בייא איינצאַהלונג דער פּאַרטיאָנאַליזאַציע אַפּאַרט
 צונועקקט.

בימאַרקס נאַרלל
 - נייע אייסערנענען דעם עקס-קאַנצלערס -
 דער אַלעטע בימאַרק קאַנג עס נייט פּער-
 שפּעטען, דאָס ער פּאַן זאָ האָדער מאַכט-שפּעל-
 לונג אין דער ער זיך יאָהרעלאַנג בעפּאַנע פּאַנצ-
 און אַללעמיינען אַיך אָהנע זיינע מיטוורקונג דע-
 ער קאַנג דען נאַרלל דאָרבער נייט פּערבייטען
 דאָס דייטשלאַנד אַיך בענאַנערען אונד אַיראַפּאַ
 און אַללעמיינען אַיך אָהנע זיינע מיטוורקונג דע-
 ניערט אונד אַיך אָרדונג געהאַלטען ווערען קאַנג.
 צוויא אַללעמיינען אַיך איינענענען בימאַרקס
 ליענען פּאַך וועלכע זיינען, וויא געהאַכט אונד
 אונטערנעבן דער נייזע עקס-קאַנצלער אַיך זיינעם
 צאָרע אַיז.
 אין מינכען זאָמטע אינעם רעדאַקטער
 פּאַלענענע: אַיך בערלינער, דאָס בייא מינער אַנ-
 ווענענאָש און וועגן לייטע בייא דען ווידע-שאַרונג-
 נען בענאַנטיש וואַרדען, אַיך דער אָפּטערדייטשען
 קאָזער-שטאַדט האַבע אַיך אַיך איינענען צוויא שפּאַר-
 מינען בענאַכטעט: אינע אָרף זייטען דער בע-
 פּאַלענע רונג, דיא מיר זעהר וואַלרוואַל-
 פּאַלענע נענענע אַיז אונד אינע אָרף זייטען מאַנ-
 כער שטאַטס - בעמאַטען, דיא אינע אַנ-
 בעפּאַלענע נענען צוריקקאַלעטונג אַהינליך
 זאָ, אַיך ביי מיט דען האַפּ-קיינען ווענען אייז
 פּערדיג יאָרען און פּערקער נעווענען, אָפּטער זייט
 אונד אַיך האַבען אַיך נעטעס אונד באַזעס פּיעל
 מיטאָיאַנאָדער ערלעכט, אַבער אַללעזייט אַיז צווי-
 שען אונט דער פּערקער און וואַלרוואַללענען
 נעווענען. אָהנע אונגאַפּאַל צו זיין, האַבע אַיך נייט
 אַנדערעס אַיז אַיז אַיז אַיז אַיז אַיז אַיז אַיז אַיז
 זען קאַנג פּאַנצ אַיז אַיז אַיז אַיז אַיז אַיז אַיז אַיז
 דער אונד אַיך האַבע דיעס פּאַן פּיערדריכעסווע
 אַיז אָרף דעם אַמטליכען ווענען דורך דיא דייטשע
 באַטישאַפט געהאַן, אַנפאַנגס אַיז מינעס נעווע
 דיא שטיממונג נענענע נעווענען, אַבער דאָנ האַט
 זיא אומגעשלאַנגען וואַלל קייט אָהנע ריקקויסט אָרף
 בערלין, אַיך האַבען נור מינדליך דיא אַנמאַנאָלע-
 האַטען, דאָס דער אַיז אַיז אַיז אַיז אַיז אַיז אַיז אַיז
 פּערקער דעם קאָזער-קאַנגעס אונד אַלס מיליטאַר
 נאַנענענע נייט געוואַהרט ווערען קאַנגען.
 אינעם אַנדערען רעדאַקטער נענענאָבער

אבען אונטער פאן- אונד רוקווארטס קרין איבעראל

וואו דיא פארבע אלער פארטייען איבעראל אין רענגען אונד יאנע הערשט נאך דיעוען מיטעל. אויך צו עררייכען שייט מאן נאר קיין מיטטעל. אויך - אן שרעקען! - וואו אלעס ליבעראל פירנעם פאן ליבעראליטאט מאן קיינע שפור. דיעוען ראטיוועלס לאזונג פערקריבע נון איבער: ספעראטא אויט'ס יעדער. צוזאמענאן אויט'ס קיינער.

נון אויט דיא לאזונג נאר ניכט אן שווער צו פירנען אלס מאן עס גלייבען זאלטע. זא לאנגע דיא ווען אונגארנס גינגען אינגאנדער ניכט ליבעראל זינד. זא לאנגע דיא איינע יידישע פארטייא אלע העבעל אין בערענגונג וועצט. אויס דיא אנדערע צו אונטערבראכען אונד צו בעהערשען. קאנן פאן אי-נעם פערטיימען צוזאמענערוקען צור העכונג דער עדרע אויט'סעס גלייבענס ניכט דיא עדרע זיין. וויא מאן אין דען וואלד הוינן רופט. זא טאגט עס ווע-דער העריוס.

בעטאנטע דעגן ניכט אויס לאבערע אונדער פארטייט'סליכע ווען יעדער איינצעלע וויא שרעקליך ליבעראל ער וויל? דיא פארטייאקאנען ווען אבער זינד דער רעפארמ-פארטייא ניכטס אנ-דערעס אלס האטמענטאטען. אנשטאטען אידרע איבערצייגונגס-טרייע צו אכטען פערטיימען זיא זיא אלס פארטייקער. קרין יעדער איינצעלע רעפאר-מער אויט. האב-ליבעראל, דיא רעפארמ-פארטייא צוזאמענענגעבענע דען עדרע הענט דיא יעדריכטען פאן-אורטיילע גענגען אין ארט'האראקסיע.

וועגן נון דיא מיסטען דעמאטריען אן אונד פיר זיך ליבעראל ענגונג זינד. אויס איינצוהווען. דאס עס רעכט אונד ביללע ווארע. דער יידישער רעליגיאן און פאלטמעס מאכטע נערעכטיקייט וועדערפאן דען צו לאסטען. זא שיינערט דער גוטע ווילע דעם צוזאמענען פארלאמענטס שלעסליך אן דעם הוי-דערניסטע. וועלכעס אן בעפריכטונגן בעיטעס. דאס דיא פארטייא וועלכע נאך רעפירירונג שרייט. דיעוע

רעליגיאנסגענאסענשאפט. זינד וויר פאך דעם נע-זעצע דען איבריגע רעליגיאנען ניכט גלייכע-שטעללט. צום קאמפארשילען גלויבען דאך דער יודע אין אונגארן איבערטרעמען: יא ער ווירד מיט אפפענען ארמען אין דיעוען בעקענטניס אים-געקאממען אפס דארגאנט מאן אורן נאר מיט אלען מיטטעלן צום איבערטרעטן. צום יידישען גלויבען דאך זיך אבער הייערליכען געמאנד בעקערדיען. דיא יודען אים אללעמיניגען שטרעבען יא בעקאנט-ליך נאך ניכט דארגאנט. "כרויס" זיא געווינען. אבער עס ווירדען אונס געוויס צור עדרע געווייכען. וועגן איינמאל אים געזעצע דאס רעכט דעם איבער-טרייסע צום וועדענדרום איבערשפאכען ווארע. דאס אויט איין פונקט וועלכען מאן ווירד דיא רעפארמ-פארטייא קאנטייע וועגן מאן בעקן דער דיא רעפארמ-פארטייא יעדען הונטער-דעקען. אנשטרעבען ווירד. דער צווייטע צו ערדיר-בענדע פונקט אויט פאן זאלכער בעשאפטעניס. דאס אין געזונטסניכטיגער יודע דיא פערזוהרלי-כונג דעסוועלכען נאר ניכט הערבייווישען קאנן: עס אויט דיא מיט-שעה. דיא הייראטה צור-שען ווען אונד ניכט-ווען. יא מיט-עהע שטרעט צוזאן ניכט און דירעקטעס צוזאמענדראנגען מיט דער רעפירירונג אבער דיעוע ווירדע אללענאלל דיא ערסטע שטופע צור עררייכונג יענער ביליען. אויס אונגארשיען אבער דעמאטריע אויט גיילך וויעדער איינמאל דיא ליבעראלע עפערמע-אויסגעבראכען. אין דער קולמוס-דעמאטריע נאב עס פאכט קיינע איינצונג רעדע. אין וועלכער ניכט דער ליבעראלע שטאנווערפאכט אונד דאמיט אויך דיא גאטווערניקייט. דיא יידישע רעליגיאן דען איבער-נען קאנפעסאנען גלייכצושטעללען. בעטאנט ווא-דען ווארע. צום שטאטעס שטעלע עס זיך אבער העריוס. דאס דיא ערשטע שטעלע פארלאמענטס נאר ניכט דאראן דעקנט. דיא יידישע קאנפעסאן צו צופירען. דעגן ווארע דעם ניכט זא. דאן האטעט נראפ אפ אן זיך ניכט מיט זאלכער בעשטימט-הייט בעהויפטען קאנען. דאס זא לאנגע ער ניכט אס וועדען זיא. ני עמאנד דיא רעפירירונג ווע-דע וויכערהערן קאנען.

דיעוער אויטשטאנד האט דען אונגאריש-יוד-שען ריכטער Ludvig Palagyi פעראלאסטע דען לע-זען דעם נעאלאגען זאבענ-בלאטטעס אין ראטה-זעל אין פארום אויט'ס געריכטעס אויפגעווע-דיעועס לויטעס אן שרייער איבערזעצונג. וויא פאלטע: דען וואו איינמאל אין שאגעס געווענעטעס לאנד. וואו דיא ליבעראלע קאנדידאט נארום איבערהאנד.

רויס פאם 12 בון 25 ויני בעריכטע אייגענלאנגט. דענען וויר פאלגענדעס ענטפונגען: אין דען פערשטענען ביינען וואגען האט אן מאנכען ארטען זעהר שלעכטעס. אויס אללעמיניגען אבער אונגונסטעס וועטערע פערטערשט. האגעל. שטרם. געוויטער-רעגען אונד וואלקענבריע. האבען פיעלפאך שארען פערזוואכט. ראכט פער-ברייטע זיך ראש אין דען אלבערדיגען געמיינע-זאמען. אויך בראנד אויט אויפגעפאטען. אין דען יונגסטען טאגס אויט הייפנ בעבעל פארגעקאממען. דיא געמיינע-זאמען. נאבערמליך ווייזען זינד. מיט איינמאלעס פאן אין אדער צוויי בעצירקען אונד דער וועבענדיגען לאנדעס-טהיילע. אויבערהאל שלעכטער געווארדען. דיא אויט'סליכען אויך דיא רויזע-ערנע ווען זינד זעהר פערטערשען. קארן האט זיך וואלד עמוואס געבעסערט. דאך גרעסע אין מיטטעל-אדער שוואך מיטטעל-ערטראג איבערוועגען: ראכט אויט אויך אין דער קאנען-זאמט אויפגעטרעטען אונד פערשלעכטערט דיא קוואליטאט דער פירכט. אויך זאנד-באיען האט דער קאנענשניט בערייטס בעקאנען. רויזע-ערנע רעסע פערשפרייט איינע מיטטעל-אונד גוטע ערנטע. דאסענען ווירד פרייהאנדע גערסטע וועגינער גוט האפעלען. דער רעפארמ-שטעטע בעפרייענען. דער רעפארמ-שניטט אויט אים פלוסט דאס ערנעבניס אויט פערשיידענע-ארטיג צווייט שוואך. דיא הייערענג פאן מאיז אויט וויר דען וועטער-פערלויף בעהונדערט: דארט וואו דיעוועלעס פארגעקאממען ווערדען קאנענען געפרייעקעלן זיך דיא פאלאנע גוט. הילאנע פרייכט ע. נארטענענעוואכטע אונד קארטאפעלען שטענען בעפרייענען. צוקוקער-אונד פרייטער-ריבען שטעהען אויס אללעמיניגען בעפרייענען. טאכאן. האנען אונד פלאכס ענטוויקעלען זיך שאן.

וויא קאממט עס?

דיא לאזונג איינעס ראטיוועלס.

וויא קאממט עס דאס בייא אונס אין אונגארן זיך דיא רעפירירונג אונד אללע פארנעמען קיינע מיט פרייהייט-זינן ברייטען. ווארענדען אין ווירקלי-קייט שטעמאנד דיא האנד הירט. וואו עס זיך דארטס אלבערליכע. דיעוען ערלענען זינד דען ווען גענענאויכער פראקטיש צו בעהאטטען זיך. עס איינע איינע איינע זאבע אויס דיא ווען אונגארנס. יעדער איינצעלע אונדער גלויבענס-געקאכטע ערפרייט זיך הייער אללער בורגערליכע אונד פארטייטען רעכטען: אללע צוזאמען אלס

* Volt egyszer egy szép, áldott földi ország, Járva nyert dallt ott szabadelvű kórság. Feat. leni, közepült szabadelvű minden, Minden párt csillag szabadelvű színen, Versengnek, hajba kapnak e szép színrét, Verekszenek a szabadelvű címért, S hol szabadelvű mind — hű szőrnység! — Még sincsen ottan szabadelvűség, Lesz-e, ki ezt a reptélyt megfoghassa, Külön mind elvhű s együttvéve egy se.

צו העלפען. איך ווייסט ניכט וואס אנפאנגען, אויס מייך פאך מייןשולדען צו רעפערען ווען דער קאזיער מיט ניכט ביינען שיינע. צו נייאראל ליכטע דען מיטען אין דען פירנען פאן וועלס אב, אין דען אין פארט אויס פארט אויס איינע מיליאנען פראקטען פערלארען האבען. אין עפערסבורג לעבט אין יעדעס צווייטען הויזע אין גלייביגער פאן מיר. מייענע לעטצען ה-בעל האבען איך הייער אן דיעוען פערזאמעלען הערצאג דע שאטאנוויל פערלארען. אונד דיעוען לענדע קאמער-זעלע, דער וועלעיער פאם בערענפאלאץ. דעם אין נאך דאס געלד דער פיר ביליאנע-שטוק שולדען. עס איך נאך דאס הארדין מיסטען עס בעקען בייא זייער מאקסימאט נאך איינמאל פערנעקן. וועגן איך דאס פערנעקען האבען ווילל אלס שאפט-האלטע נאך איינעס סיביריען געבענעס צו ווא-דען... אקעל קאנפאטשן האט צוזאן געלד וויא הייא - דער קאנען העלפען: אבער עתה אין מייך אן דיעוען אלטען וועטערענדיגע ווענדע אונד מיר פאן אויס ווערדע איינע אבעלענענע אנטווארס האלען ווילל איך ליבערע אינס קלאקטען געהאן אונד שווארצע אפעס ווערדען... דאס געלד, דאס פערזאמעלע ענדל... אונד דער מיניג שאפטעס וועהערד מיט דעם פוסטע אויף דען פארקעט-באיען. אין, מיליטערי דעם קאזיערליכען הויזעס צו זיין אונד פאך גלייביגען פריכטען צו מיסטען... ווארהאפטנ-דאס אויט צו פיעל... זא זיכער האפטען איך, דאס איך אין מיטטעל ברינען ווערדע, דיא באיער דעם צארען צו אפגען!

(פארטענענען פאלטע)

בעווענגט מיט א דעם א ויין. פאביעדאנאשען אויס איסטער גוט אונטערניסטע זיין פאטער אויט איינע דאך אן דיא האנד גענאנגען אין אדעסאט. דיא פאטער... פערזענליכען הארטיג וועגן איך דיא בערעקונג ניכט אונטערדיקען קאנן. דאס דער אלטע פאביע-דאנאשען קיינע זעהר פערטערענדיגע ערוואן אויט. דאס אויט אין אלטער קאפאלעיע שוואכען. דער אויף איינע ליינע פערזאכט הוי נאנצע רייכער-געשיכטען אויט'ס עס אויט ווארד. איך האבע אונטער דען אדעסאטע שטודענטען צווייכען אונטערשאפען דאס דער גייליטלישע שטודענטען פערבייזונג גענומען. דאס אויס שיינען פאלקע דער נעראקע דער פרייהייט ניכט שלאכט - פיינט ער מיט ערהאבענער שטימעס היבל - אבער וואו דאס הייסט-קווא-מיער דער זאנע-פיינע זי וועקן אויט דאס קאנטייע מיר פאביעדאנאשען עבענאן וועגן זאנען אלס איינער אין אנדערע.

איך בערייפע דאס אללעס ניכט! ריעק דער ניכט-פארט איינליינען אויס. הייער אבער-פאקראטאף וואו זא צופערטייכליך פאך וועגען וואגען נאך; ער וואו פארטייכל-שטאלן דארט. דאס איך פאטער מיטשען קאנטייע אן דעם צאנעריינען ווערען. וואו זינעט וואל אללעס וועדער מיר אנדער שיינע געווען זיך? וואס וואל איך שיקן פאר ער נאך איינער קריצען פיינע רענעט פארט. וואס וואל איך בעקען, ווען הייער רעכטענע-אבער בייט... איך האפטען דורך דען איינער. דען איך אין הייער זאבע בערייטע אונד אויף אויטע געשיק-ליכטיג רענעט, דורך דיא איינפירקענע דער גייליטלישען אויט'סענע דען שאנען דאצו פערזאמלען צו קאנען, מיר

דער צאר אין אונסט אונד פירכט. (ראקאן אויט דעם היישינען לעבען הסולאנר). (נאך איינעס פאן לעא פריינגאן לר). (24. פארטענענען) דאן, זייען אורד בעהאטטענער. בערעקעס דער נראס-פארט: יעצעס מאן דער מארנענעז אויס אדעסאט אננע-לאנגע זיין... איך ערווארעטע עפאנדען מייען הערדיען. מיט דיעוען ווארען צאן זיך דער נראספארטס אין איינע קליינע נעכע-שאלאן צוריק, וואו אין אונד דער זייען אקופטע ערווארעטע האבען מאכטע, זיך ראש העראך. נו, אוואן ער געללאן, וואס ברינגען ווא מיר? פראנטע ראש דער מיניג. דער אנגעשפאכענע איין מאנן אויס אלטער פאן עשווא 30 יארען, מיט ערלען געניכטע-זייען אונד איינער הארען קראפטפאלען ערשיינען, ערפרייען זיך לייכט: ניכט פיעל קאזיערליכע הארטיג. וועווערדערט ער מיט איינע לייכטען בעווערען אויס טאגע. אבער ערשטעוואס דער נראספארטס ווארען איינע אונדוועגען בליקע אויף דען שפייער. וויא, ניכט פיעל?... וויר האסטען דאך זא פיעלע פאלען אין דער האנד דער זושן דער רעוואלוציאנארען

